

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/41/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123203458
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Bebčák
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:3123203458.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Bebčáka, členiek senátu JUDr. Martyiny Nemravovej a JUDr. Miroslavy Korbašovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: H. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako rodičia, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, dieťa rodičov: A.. Y. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XX. S. XXXX/X, V. a otec A.. H. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX V. V. XXX, zastúpený: JUDr. Martin Bartko, advokát a JUDr. Silvia Bartková, advokátka, so sídlom J. XXXX, XXX XX V., v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní matky proti Uzneseniu Okresného súdu Trenčín č. k. 31P/73/2023-84 zo dňa 13. júna 2023, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Trenčín č.k. 31P/73/2023-84 zo dňa 13. júna 2023 p
o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu.

2. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd prvej inštancie rozhodol podľa § 2 ods. 1, 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), § 324 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), podľa § 325 ods. 1 CSP a § 360 ods. 1 CMP. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že matka osvedčila existenciu právneho vzťahu účastníkov, nepreukázala však dôvodnosť bezprostredne hroziacej ujmy maloletému dieťaťu, ktorá by odôvodňovala potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, a teda neosvedčila dôvodnosť ani trvanie nároku, ktorému sa má neodkladným opatrením poskytnúť ochrana. Zo strany matky už ide o druhý takmer identický návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol rovnako zamietnutý. Vo vzťahu k rodičom maloletého dieťaťa už takmer rok prebieha rozvodové konanie, pričom súd nemá za osvedčené, či je v záujme maloletého po roku meniť základnú školu, a či takáto zmena popri všetkých zmenách v jeho živote za posledný rok, kedy sa matka zo spoločnej domácnosti s maloletým a jeho bratom odsťahovala, bude v súlade s jeho zdravým fyzickým a psychickým vývojom. Je nesporné, že rodičia majú medzi sebou komplikované vzťahy, z dôvodu ktorých bolo nariadené aj výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa psychologickému a sociálnemu poradenstvu v Centre pre deti a rodiny Trenčín - Zlatovce po dobu 6 mesiacov od vykonateľnosti uznesenia. Centru pre deti a rodiny Trenčín bola taktiež uložená povinnosť zasielať súdu správy o realizácii a výsledkoch výchovného opatrenia. S predmetnými správami sa súd prvej inštancie oboznámil a z týchto správ ako aj zo záverov zo šetrenia kolízneho opatrovníka, ktorého súčasťou bola aj správa Základnej školy s materskou školou V. V., taktiež z vyjadrenia otca k návrhu matky, nemal súd za preukázané, že dôvody uvádzané matkou, teda, že maloletý má plačlivé nálady, je nervózny pred školou, majú súvis s tým, akú maloletý základnú školu aktuálne navštevuje. Maloletý je dieťaťom vo veku

siedmich rokov, a preto sa musí vysporiadať s veľkou životnou zmenou ako je rozchod rodičov, ktorú samozrejme citlivo vníma a môže na ňu reagovať práve takýmto správaním. Súd prvej inštancie rovnako vyslovil presvedčenie, že maloletý vo veku siedmich rokov nemá ešte vek a rozumovú vyspelosť na to, aby sa kvalifikovane vedel vyjadriť k otázke, ktorá škola bude vhodnejšia pre jeho zdravý fyzický a psychický vývoj. Jeho vyjadrenia, ktoré boli zistené v rámci výchovného opatrenia nasvedčujú do určitej miery tomu, že názor na tému základnej školy si nevytvoril celkom sám a jeho verbálne vyjadrenia nezodpovedajú jeho veku. Matka udávala taktiež žalúdočné problémy maloletého, avšak keby tieto boli vo výraznej miere, bola by v záujme dieťaťa, podľa názoru prvej inštancie, vyhľadala odborného lekára, čo však neurobila. V rámci rozvodového konania bolo doporučené nariadenie znaleckého dokazovania s cieľom zistiť, ktoré výchovné prostredie bude pre maloleté dieťa najvhodnejšie a až po ukončení rozvodového konania bude môcť byť rozhodnuté v záujme maloletého dieťaťa, ktorá základná škola bude pre neho čo najvyhovujúcejšia v závislosti od výchovného prostredia, a či súčasnú základnú školu je potrebné zmeniť. Potreba bezprostredného zásahu súdu formou neodkladného opatrenia by podľa názoru súdu prvej inštancie bola splnená vtedy, ak by hrozilo, že by maloletý riadne nenavštevoval súčasnú základnú školu.

3. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka. Navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie prvostupňového súdu zmenil a rozhodol v zmysle jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považovala za nesprávne a v rozpore so záujmom maloletého, pričom súd prvej inštancie toto svoje rozhodnutie založil len na všeobecných konštatovaniach a prijatí tvrdení otca, ktoré sú však v úplnom rozpore s vyjadrením maloletého v rámci realizovaného výchovného opatrenia a ktorý ani neumožnil maloletému, aby svoj názor v otázke základnej školy vyjadril pred kolíznym opatrovníkom. Opakovane zdôrazňovala, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podala na základe opakovaných tvrdení a požiadaviek maloletého, aby mohol navštevovať Základnú školu v V. a nemusel viac chodiť na Základnú školu v V. V., kde od začiatku chodiť nechcel a na rozdiel od školy v V., vôbec na začiatku nepoznal svojich spolužiakov a doposiaľ si nevytvoril také kamarátske väzby s takým okruhom spolužiakov, ako by mal pri štúdiu na Základnej škole v V.. To, že nejde o jej požiadavku opakovane vyjadril maloletý, a tieto jeho požiadavky vyplývajú aj zo správy Centra pre deti a rodinu Trenčín - Zlatovce, pričom spochybnenie vyjadrení maloletého súdom prvej inštancie považuje za celkom neopodstatnené a rozporné, práve s obsahom uvedených správ. Podľa jej názoru maloletý má schopnosť vyjadriť sa k otázke školy, keďže ide o celkom jednoduchú a zároveň z hľadiska maloletého dieťaťa zásadnú otázku, ktorú dieťa navštevujúce prvý ročník základnej školy môže viesť posúdiť. Svoju nevôľu chodiť do Základnej školy v V. maloletý odôvodňuje logickými argumentmi, ktoré sú podľa nej celkom pochopiteľné, a to teda tými, že na Základnej škole v V., ktorú by chcel navštevovať, študujú deti, s ktorými predtým navštevoval materskú školu a s ktorými sa tak po dlhšiu dobu poznal, hral a vykonával ďalšie detské aktivity. V V. V. nastúpil do kolektívu detí, ktoré dovtedy nepoznal a pokiaľ za takéhoto stavu vyjadril a sústavne vyjadruje vôľu chodiť na Základnú školu v V., tak by nemalo byť žiadnych pochybností o tom, že ide o vôľu skutočnú a že je natoľko rozumovo vyspelý, aby túto vedel aj zodpovedne prejavíť. Pritom je zrejmé, že kvalita vzdelávacieho procesu na základnej škole v sídle kraja by určite nebola nižšia oproti kvalite na základnej škole, ktorú teraz maloletý navštevuje a aj preto z tohto hľadiska by mohol byť prechod maloletého na Základnú školu v V. pre neho len prínosom. Súd prvej inštancie sa vôbec žiadnym náležitým spôsobom nevysporiadal s tým, že ona, ktorá tvrdí, že je v záujme maloletého, aby navštevoval školu v V. nebránila, aby sa maloletý k tejto otázke vyjadril pred kolíznym opatrovníkom, avšak so zisťovaním názoru maloletého v tejto otázke mal problém otec, ktorý tomu zabránil. Postup súdu prvej inštancie bol nesprávny a rozporný aj s ustanoveniami zabezpečujúcimi ochranu záujmov maloletého dieťaťa, v zmysle ktorých je potrebné názor dieťaťa na dôležitú vec zistiť a s prihliadnutím naň aj rozhodovať. Súd prvej inštancie preto pochybil, ak nezabezpečil zistenie názoru maloletého dieťaťa jeho neformálnym vypočutím zo strany súdu v rámci dokazovania, pred rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Tento postup súd prvej inštancie nahradil len celkom subjektívnymi úvahami a konštatovaniami o tom, že zo správ Centra pre deti a rodiny Trenčín - Zlatovce a ani zo správy zo šetrenia kolízneho opatrovníka, ktorej súčasťou bola aj správa Základnej školy s materskou školou V. V., nemal za preukázané, že plačlivé nálady dieťaťa a nervozita pred školou majú súvislosť s tým, že maloletý navštevuje súčasnú základnú školu. K tvrdeniu súdu prvej inštancie o tom, že vyjadrenia maloletého pri realizácii výchovného opatrenia k otázke školy by mali nasvedčovať akejsi manipulácii s ním a nemali by zodpovedať jeho veku, uvádza, že ide o celkom subjektívne vyjadrenie súdu, ktoré nemá v obsahu vyjadrení maloletého v zaznamenaných správach Centra pre deti a rodiny Trenčín - Zlatovce žiaden podklad a zároveň jej vôbec nie je zrejmé, prečo by vyjadrenia o tom, ktorú školu by chcel maloletý navštevovať radšej, nemali

zodpovedať jeho veku, keď už základnú školu navštevuje a keď z dôvodov už vyššie uvedených, sú jeho vyjadrenia o tom, prečo by chcel navštevovať inú školu aj celkom reálne podložené a logické. Pokiaľ súd prvej inštancie uvádza, že konanie o rozvod manželstva a v ňom očakávané znalecké dokazovanie ustáli najlepší záujem maloletého dieťaťa a nielen vo vzťahu k výchovnému opatreniu, ale aj vo vzťahu k jeho školskému zariadeniu vo veci návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, podľa nej nemôže mať žiadnu relevanciu, keďže uvedené dokazovanie nepochybne presiahne trvanie ďalšieho školského roka. Predmetný návrh podala práve z dôvodu toho, aby mohol maloletý už od začiatku druhého ročníka nastúpiť na Základnú školu v V. a ak by sa mala táto otázka posúdiť až na základe znaleckého dokazovania v rozvodovom konaní, tak by to nebolo možné a nielen v rámci druhého ročníka, ale možno ani ďalšieho ročníka základnej školy. Maloletý sústavne prejavuje túžbu prestúpiť na Základnú školu do V., čím skôr, a to aj preto, že štúdiom na Základnej škole v V. V. mu spôsobuje aj určité ťažkosti (nervozita pred školou, plačlivosť), preto je zrejmé, že ide o stav, ktorý si vyžaduje dočasnú úpravu okamžitým zásahom súdu, ktorú je možné v primeranom čase dosiahnuť len neodkladným opatrením. Poukázala na to, že podľa aktuálnej dočasnej úpravy pomerov sú obe maloleté deti, a teda aj maloletý, vo väčšom časovom rozsahu v jej starostlivosti, z toho dôvodu cestovanie maloletého do Základnej školy v V. V. ho zaťažuje, čo by nebolo potrebné, ak by maloletý navštevoval Základnú školu v V.. S tým sú potom spojené aj jej zvýšené náklady, ktoré by bolo možné použiť v lepšom záujme maloletého.

4. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky zotrval na svojich vyjadreniach a navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zmenil a vyhovel návrhu matky na zápis dieťaťa do druhého ročníka základnej školy v V.. Počas realizácie odborného poradenstva v Centre pre deti a rodiny Zlatovce a rovnako počas uskutočnenia neformálneho rozhovoru s maloletým dňa 10.03.2023 v rámci pohovoru na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, maloletý opakovane prejavoval nevôľu s návštevou základnej školy v V. V.. Rovnako z jeho vyjadrení počas uskutočňovania odborného poradenstva v Centre pre deti a rodiny Zlatovce vyplýva, že by radšej navštevoval základnú školu v V. a prejavoval odmietavý postoj k navštevovaniu základnej školy v V. V.. V správe základnej školy, ktorú maloleté dieťa navštevuje, bolo uvedené, že maloletý býval v škole plačlivý. V mesiaci november sa objavili dni, kedy plakal pri nástupe do školy, pričom išlo o dni, ktoré nasledovali za sebou, hoci boli prerušené absenciou pre zdravotné dôvody. V januári a v prvých februárových dňoch sa stalo, že prichádzal do školy s plačom. Tieto dni nenasledovali po sebe. Jeden deň koncom apríla plakal počas prestávky, neudával dôvody plaču. Vyjadroval želanie „chcem ísť domov“. Nikdy nepovedal, čo mu prekáža, resp. popieral konflikt alebo že by mu niekto „robit zle“. Spätne sa nerád vyjadroval k dôvodom plaču. Plač bol zvyčajne krátky, len niekoľko minútový, následne sa upokojil a zapojil do diania. Prestávky trávil aktívnym rozhovorom, hrou so spolužiakmi, vyhľadával menší okruh kamarátov. V rámci aktivít, pri ktorých deti hodnotili svoje pocity a zážitky v triede, označoval svoj postoj ako neutrálny.

5. Otec vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil. Bol toho názoru, že matka ani v podanom odvolaní nepreukázala dôvodnosť bezprostredne hroziacej ujmy maloletému dieťaťu, ktorá by odôvodňovala potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, a teda neosvedčila dôvodnosť ani trvanie nároku, ktorému sa má neodkladným opatrením poskytnúť ochrana. Zdôraznil, že neodkladné opatrenie treba chápať ako výnimočný inštitút procesného práva, ktorý možno aplikovať len za predpokladu, že vec neznesie odklad a je potrebný okamžitý, bezodkladný zásah súdu, pretože bez jeho nariadenia by mohla nastať vážna ujma. Jeho účelom nie je v skrátanom konaní nahrádzať rozhodnutie vo veci samej, ktorému by malo predchádzať riadne dokazovanie na pojednávaní. Ani prípadné vyjadrenie maloletého dieťaťa, že by chcelo navštevovať určitú školu alebo inú základnú školu ako v súčasnosti, ešte nezakladá dôvodnosť pre rozhodnutie o takomto návrhu neodkladným opatrením. Pokiaľ matka poukazuje „na určité ťažkosti (nervozita pred školou, plačlivosť)“ maloletého, tieto žiadnym spôsobom neosvedčila a vzhľadom na to, že u neho nemá maloletý pred školou žiadnu nervozitu a ani nie je plačlivý, nie je možné zo strany matky považovať za osvedčené, že tieto údajné určité ťažkosti sú v príčinnej súvislosti s návštevou základnej školy. A ak sa skutočne vyskytujú, či nie sú spôsobené napríklad úzkostným správaním sa matky pred maloletým, ktorá sa aj pred tímom odborníkov v Centre pre deti a rodiny Zlatovce výslovne vyjadrila, že ona nechce, aby si maloletý zvykal v základnej škole v V. V.. Ak maloletý má skutočne tieto uvádzané ťažkosti, je zvláštne a nepochopiteľné, prečo počas celého prvého ročníka nepodala návrh vo veci samej o nezhode rodičov, v ktorej by bolo vykonané riadne dokazovanie a všetky jej tvrdenia by mohli byť preverené. Považoval za podstatné zdôrazniť tú skutočnosť, že na výchove maloletého sa podieľajú spoločne s matkou. Uznesením Okresného súdu Trenčín č.k. 31P/33/2023-99 zo dňa 20.03.2023 je maloletý v jeho domácnosti v párnom týždni od štvrtku od 14:30 hod. do nedele do 18:00 hod. a v nepárnom týždni od

stredy od 14:30 hod. do piatku do 8:00 hod. Poukázal na skutočnosti, ktoré vyplývajú zo správ Centra pre deti a rodiny Zlatovce, ktoré považuje za relevantné k predmetu tohto konania

- z prvej správy zo dňa 07.12.2022, v ktorej Centrum pre deti a rodiny Zlatovce uviedlo - u maloletého boli viditeľné známky jemnej nervozity, ktoré vyplývali zo spôsobu neverbálnej komunikácie, prostredníctvom očného kontaktu, ktorý bol intenzívnejší zo strany maloletého v čase odpovedí na otázky. Taktiež boli vnímané známky tendencie kontrolovať sa pri odpovedaní, dlhším očným kontaktom a očakávaním kladením nasledujúcej otázky. Po odchode matky z miestnosti sa maloletý javil neistý, akoby čakal na hodnotenie zo strany psychológa. V prejavoch mierna tenzia. Dňa 25.11.2022 sme navštívili zkladnú školu v V. V., triedna učiteľka Mgr. Y. uviedla, že maloletý nepatrí medzi problémových žiakov, v kolektíve žiakov v triede nezaznamenal personál žiadne konflikty, triedna pani učiteľka uviedla, že sa niekoľkokrát opakovala situácia, kedy maloletý v sprievode matky bol ráno plačlivý a chcel zostať s mamou, pričom verbalizoval, že nechce ísť do školy. Situácia sa následne vedela upokojiť a počas dňa bol žiak bez ťažkostí. Pedagogickí zamestnanci školy sa taktiež vyjadrili, že z výpovedí maloletého nevedia rozlíšiť do akej miery ide o názor maloletého a do akej miery ide o prevzaté názory od jeho matky. Maloletý je v škole snaživý, dosahuje dobré výsledky, do prostredia v školskej družine sa adaptoval bez problémov. V oblasti sociability je teda správanie sa maloletého v norme, pedagogickí zamestnanci nezaznamenali žiadne konflikty medzi maloletým a jeho spolužiakmi, či kamarátmi z družiny;

- z druhej správy zo dňa 16.01.2023, v ktorej Centrum pre deti a rodiny Zlatovce uviedlo - matka verbalizovala, že aktuálne po dohode s otcom maloletého v ranných hodinách zariaduje odvoz do školy otec. Matke aktuálna dohoda vyhovuje z časového a organizačného hľadiska. Otec spomenul, že aktuálne ráno zariaduje odvoz maloletého do školy, čo mu nerobí ťažkosti, má záujem v prípade potreby spolupracovať s matkou. Počas komunikácie s maloletým zaznamenali istú rezervovanosť, nervozitu ako aj uhýbanie pohľadu;

- z tretej správy zo dňa 17.02.2023 Centra pre deti a rodiny Zlatovce vyplýva, že maloletý sa bojí slobodne prejaviť svoje emócie alebo verbálne prejavy, aby matku nesklamal, pretože matka všetko odôvodňuje tým, že maloletý nechce. Matka dokonca výslovne uviedla, že ona nechce, aby si maloletý zvykal v základnej škole v V. V., ktorú školu pre maloletého vybrali ako rodičia. Tím Centra pre deti a rodiny Zlatovce uviedol, že matka má tendenciu hodnotiť čas otca spoločne strávený s deťmi, čo bolo možné pozorovať aj počas spoločných stretnutí manželov v zariadení. V prípade matky zistili zvýšený tlak na maloletého. U maloletého bola zistená snaha vyhnúť sa komunikácii s odborníkmi Centra pre deti a rodiny Zlatovce na tému rodinnej situácie. Pre maloletého je náročné komunikovať o rodine a o vzťahoch v nej. Výrazne uhýba očnému kontaktu, často sa odmičuje, pričom v ostatných témach nemal problém so psychológom komunikovať a udržiavať pri tom očný kontakt;

- zo štvrtej správy zo dňa 13.03.2023, v ktorej Centrum pre deti a rodiny Zlatovce uviedlo, že z dôvodu opakovaného sťažovania sa na bolesť hlavy maloletým, predovšetkým počas školskej dochádzky, maloletý podstúpil vyšetrenia v špecializovaných ambulanciách (ORL očný lekár). Na základe vyšetrení bolo u maloletého zistené zhoršené videnie do diaľky. Navrhnuté znalecké dokazovanie u oboch rodičov vo veci starostlivosti o maloleté deti;

- v piatej správe zo dňa 21.04.2023 Centrum pre deti a rodiny Zlatovce zhrnulo všetky predchádzajúce priebežné správy a odporučilo znova znalecké posúdenie vzťahových väzieb maloletých detí za účelom určenia najvhodnejšej starostlivosti. Opakované zisťovanie názoru maloletého nepovažovalo zariadenie za podstatné práve kvôli vyššie uvedenému s tým, že názor maloletého, a to aj na základnú školu, bol opakovane zisťovaný kolíznym opatrovníkom ako aj Centrom pre deti a rodiny.

Čo sa týka zvýšených nákladov matky spojených s cestovaním maloletého do Základnej školy v V. V., uviedol, že vzdialenosť týchto dvoch obcí je cca 4,7 km, čo trvá asi 7 minút jazdy autom. Každé ráno maloletého vozí autom do základnej školy v V. V., aby matke situáciu uľahčil. Ponúkol jej, že maloletého bude vozíť aj zo školy, ale s tým už matka nesúhlasila, pretože v čase, kedy je v jej starostlivosti ho nenecháva úmyselne v školskom klube detí, aby si tam neprehíbil kamarátske väzby, ale vodí ho k svojej matke, ktorá je starobnou dôchodkyňou, kým si rieši svoje pracovné povinnosti. Matka teda nemusí mať náklady spojené s dopravou maloletého do základnej školy, pretože ako otec je schopný a ochotný maloletého vozíť nielen do, ale aj zo školy. Maloletý bol prijatý do prvého ročníka Základnej školy s materskou školou R. V., V. V. od 01. septembra 2023 a nastúpil na základe výslovnej dohody rodičov. Pokiaľ matka uvádza, že bolo prianím maloletého nastúpiť na Základnú školu, G. P., matka neuvádza pravdu. Toto bolo prianím matky. Matka s maloletým dlhodobo manipuluje a zdôrazňuje mu, že je dobrá iba Základná škola, G. P.. Na základe manipulácií matky maloletý preberá jej vyjadrenia o tom, že len v V. má kamarátov, že tam má viac kamarátov. Pravda je však taká, že s kamarátmi, s ktorými chodil do materskej školy v V. a chodia do základnej školy v V. sa nestretáva (iba s jedným sporadicky, jedenkrát za mesiac). Keď sa ho spýtal, s ktorými kamarátmi by chodil v V. do školy (čo boli spolužiaci z materskej

školy), tak ich s odstupom času ani nevedel vymenovať. Je evidentné, že tento nápad na prestup do základnej školy v V. nepochádza od maloletého, ale je mu to matkou vsugerované a umelo podsúvané, že bude chodiť do základnej školy, ktorá je určite lepšia ako tá škola, ktorú aktuálne navštevuje. Skutočnosť je však taká, že v mieste bydliska a trvalého pobytu, kde žije maloletý, má kamarátov, má silné sociálne väzby na spolužiakov, s ktorými sa stretáva aj mimo školského času. Títo spolužiaci chodia k nim do domácnosti a trávajú s maloletým čas. Každý týždeň sa informuje u vychovávateľky na správanie maloletého v školskom klube detí. Z vyjadrenia vychovávateľky je jednoznačné, že maloletý je začlenený v kolektíve, má kamarátov (blízky jeho kamaráti sú E., H., E., H., K., Y.) a dáva najavo spokojnosť v triednom kolektíve. Nepôsobí odlúčený od ostatných spolužiakov a patrí medzi aktívnych žiakov aj v škole aj v školskom klube detí. Taktiež z vyjadrenia triednej učiteľky, u ktorej sa tiež pravidelne informuje je zrejmé, že maloletý má kamarátov v triede, je začlenený v kolektíve a nie je problémovým žiakom. Školská psychologička sa vyjadrila, že maloletý v triede vystupuje bezprostredne, živo sa zapája do diskusie, užíva si interakcie so spolužiakmi spoločnými rozhovormi a zabávaním sa. Pozitívne tiež hodnotila sociálne väzby a spoločnú hru s kamarátmi cez prestávky, pričom maloletý dáva najavo spokojnosť v triednom kolektíve.

6. Matka v odvolacej replike zotrvala na podanom odvolaní. Uviedla, že nesúhlasí s vyjadreniami otca, pretože sú účelové a nepravdivé. Potvrzuje nimi len toľko, že nesleduje záujem maloletého, ale len svoj vlastný záujem, ktorý stavia pred záujmy dieťaťa.

7. Otec vo svojom vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka k odvolaniu uviedol, že s ním zásadne nesúhlasí, má za to, že kolízny opatrovník si pravdepodobne nie je vedomý toho, za akých okolností je súdom možné nariadenie neodkladného opatrenia a že neodkladné opatrenie nemôže nahrádzať rozhodnutie vo veci samej.

8. Krajský súd, ako odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP a § 3 ods. 5 písm. a/ CMP), po zistení, že odvolanie podal subjektívne legitimovaný účastník konania (§ 2 ods. 1 a § 7 CMP v spojení s § 359 CSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu danom v § 65 CMP až 67 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 385 ods. 1 CSP a contrario, za súčasnej aplikácie § 219 ods. 3 CSP a § 378 CSP) napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP. Odvolací súd sa po posúdení návrhu matky, jej odvolania a vyjadrení sa k odvolaniu v plnom rozsahu stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie a jeho odôvodnením.

9. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. V čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a rozvoj dieťaťa.

12. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd dopĺňa, že vzhľadom na to, že účelom neodkladného opatrenia je predovšetkým rýchla, i keď len dočasná úprava právnych pomerov účastníkov, je v konaní vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa povinný pri nariadení neodkladného opatrenia v záujme maloletého dieťaťa starostlivo uvážiť, či sú pre takéto opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Musí byť daná naliehavá potreba predbežnej úpravy a nárok musí byť osvedčený, keďže potreba okamžitej reakcie súdu neumožňuje vykonanie dokazovania ako v konaní vo veci samej. Preto aj existencia závažných dôvodov pre nahradenie súhlasu rodiča s návštevou školského zariadenia neodkladným opatrením musí byť tak osvedčená, aby nebolo pochyb o potrebe takejto, aj keď len dočasnej úpravy. Odvolací súd, zhodne so súdom prvej inštancie konštatuje, že zo strany matky nebola osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa udelením súhlasu za otca s plnením si povinnej školskej dochádzky maloletým dieťaťom v inej škole a dospel k záveru, že matka nepreukázala ohrozenie pomerov maloletého dieťaťa.

13. Pokiaľ ide o odvolacie námietky matky, odvolací súd tieto vyhodnotil ako neopodstatnené. Argument matky - oddelenie maloletého od spolužiakov z materskej školy a problém so začlenením do nového

kolektívu nepovažoval odvolací súd za osvedčený. Odvolací súd pripomína, že aktuálnu školu maloletý navštevuje už druhý rok, preto považuje za otáznu intenzitu jeho väzieb na spolužiakov z materskej školy oproti väzbám v základnej škole, ktorú aktuálne navštevuje. Matka v návrhu netvrdila (neosvedčila) intenzitu aktuálnych väzieb, kontaktu maloletého s pôvodnými spolužiakmi, na rozdiel od otca, ktorý uviedol (neosvedčil), že kontakt maloletého s aktuálnymi spolužiakmi prebieha aj mimo školy. Matkou popisovaná nevôľa maloletého dieťaťa, jeho prejavy nechuti navštevovať aktuálnu základnú školu sú výrazne oslabené správou vychovávateľky maloletého v školskom klube detí zo dňa 14.06.2023 - „Maloletý sa počas voľných a organizovaných pohybových hier spontánne zapája, je súčasťou každej pohybovej činnosti, má svojich kamarátov.... Vždy je súčasťou kolektívu, kamarátov,... Z môjho pohľadu, pohľadu vychovávateľky, má maloletý pevné miesto v kolektíve, bezprostredne vie prejavovať detskú radosť. Usudzujem, že v školskom klube je spokojný a rád.“

14. Ak matka v odvolaní namietala vznik nových nákladov v dôsledku vozenia maloletého do aktuálnej školy, otec uviedol (a matka to nespochybnila), že maloletého každé ráno zaváža do jeho školského zariadenia aj z miesta bydliska matky, pričom je ochotný tak robiť aj vo vzťahu k vyzdvihovaniu maloletého zo školy a jeho zavážaniu do domácnosti matky. Argument zvýšených nákladov nemôže založiť a ani nezaložil potrebu rozhodnutia súdu o zmene školského zariadenia maloletého neodkladným opatrením, pretože žiadnym spôsobom neohrozuje jeho najlepší záujem.

15. Pokiaľ matka poukazovala na pochybenie súdu prvej inštancie, ktorý nezisťoval názor maloletého dieťaťa prostredníctvom kolízneho opatrovníka, odvolací súd zvýrazňuje, že zisťovanie názoru maloletého je obligatórnym postupom súdu, pričom vyjadrenie názoru dieťaťa nie je podmienené vekovou hranicou ani rozumovou vyspelosťou, ale schopnosťou ho vyjadriť, a to primárne samostatne. Rovnako s prihliadnutím na vek a vyspelosť dieťaťa súd zvolí spôsob zistenia názoru maloletého, a teda či tak urobí súd sám výsluchom na pojednávaní, mimo pojednávania, prostredníctvom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a pod., prípadne či tak urobí v prítomnosti iných osôb, alebo bez prítomnosti iných osôb. Výsluch maloletého bez prítomnosti iných osôb súd volí hlavne v prípade, ak by výpoveď maloletého mohla byť ovplyvnená napríklad konfliktom lojality a podobne. Odvolací súd sa s odvolacou námietkou matky nestotožňuje, kedy je možné jednoznačne konštatovať, že názor maloletého bol zisťovaný a je zaznamenaný v 3. priebežnej správe Centra pre deti a rodiny Zlatovce zo dňa 17.02.2023 v časti - psychologické posúdenie. V kontexte uvedeného sa opakované zisťovanie názoru maloletého dieťaťa kolíznym opatrovníkom v štádiu konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia javí odvolaciemu súdu ako nadbytočné. Zo správy bez pochybností vyplýva, aký názor maloleté dieťa prejavuje a teda, že chce, aby došlo k zmene základnej školy. Pokiaľ ale ide o zohľadnenie vôle maloletého dieťaťa, odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že súd má prioritne prihliadať na vôľu maloletého dieťaťa, avšak musí zistiť, či maloleté dieťa je schopné samostatne prejavovať svoju vôľu z hľadiska mentálnej vyspelosti, a zároveň, či táto vôľa dieťaťa nie je ovplyvnená manipuláciou rodičov s dieťaťom a až následne môže vyhodnotiť, či dieťaťom prejavovaná vôľa je skutočne v jeho najlepšom záujme. Na popísaný postup nemôže súd rezignovať len na základe tvrdení rodiča, v danom prípade matky, že maloleté dieťa je dostatočne vyspelé na rozhodnutie o tejto otázke, najmä nie za situácie, kedy to druhý rodič spochybňuje. Na rozdiel od matky odvolací súd nie je presvedčený, že výber základnej školy, posúdenie vhodnosti školy, porovnanie pozitív a negatív dvoch základných škôl, kvality poskytovania vzdelávacieho procesu, patrí do kompetencie maloletého dieťaťa vo veku 7 rokov (bez ohľadu na stupeň jeho mentálnej vyspelosti). Maloletý s oveľa väčšou pravdepodobnosťou inklinuje/inklinoval k matkou navrhovanej základnej škole z čisto subjektívnych dôvodov (napr. pôvodní spolužiaci, preferencia matky,...), nevyhodnocujúc (celkom prirodzene vzhľadom na vek) ďalšie aspekty.

16. Podľa názoru odvolacieho súdu je pre posúdenie najlepšieho záujmu dieťaťa, ako aj jeho schopnosti prejavovať svoju vôľu vo vzťahu k vzdelávaciemu prostrediu potrebné vykonať riadne dokazovanie na zistenie skutočného stavu veci, ktoré dokazovanie presahuje rámec možností prichádzajúcich do úvahy v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd podotýka, že rozhodnutie o návšteve základnej školy, ktorú maloleté dieťa aktuálne navštevuje - Základná škola s materskou školou R. V., V. V. XX, V. V., urobili rodičia spoločne, po vzájomnej dohode, i keď matka sa následne domáhala zmeny školského zariadenia maloletého - Základná škola G. P. X, V. v konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín (sp.zn. 31P/102/2022) rovnako len návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia. Jej prvý návrh bol uznesením Okresného súdu Trenčín č.k. 31P/102/2022-54 zo dňa 11.08.2022 zamietnutý. Odvolací súd je presvedčený, že matka mala počas prvého ročníka maloletého dieťaťa dostatočný časový priestor na podanie návrhu na nahradenie súhlasu otca, ktorý síce podala, ale opätovne žiadala rozhodnúť len formou neodkladného opatrenia a to až v mesiaci máj. Jej argument, že zvolila formu neodkladného opatrenia, aby mohlo byť rozhodnutie prijaté pred nástupom maloletého do druhého ročníka, vzhľadom na náročnosť otázky ako aj na časový priestor (september 2022 - máj 2023) neobstojí.

Zložitost' otázky, ktorej úpravy sa matka domáha neodkladným opatrením, dokresľuje obsah spisového materiálu, z ktorého vyplýva, že vo veci bolo nariadené znalecké dokazovanie zamerané aj na otázku najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa vo vzťahu k základnej škole a možnosti jej zmeny.

17. Na základe uvedeného nebol ani jeden z odvolacích dôvodov matky zhodnotený ako relevantný, a preto vo vyvolanom odvolacom konaní neboli splnené podmienky pre zmenu napadnutého výroku uznesenia okresného súdu, ani pre jeho zrušenie a vrátenie veci na ďalšie konanie. Krajský súd preto uznesenie okresného súdu potvrdil ako vecne správne rozhodnutie podľa § 387 ods. 1 CSP.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

19. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP, § 2 ods. 1 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
 - b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
 - c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.
- Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.